

Denna text är en översättning som nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan har låtit göra av ett finskspråkigt kollektivavtal. Kollektivavtalets parter har inte kommit överens om den svenskspråkiga kollektivavtalstexten. Om tolkningen av den svenskspråkiga översättningen leder till ett annat slutresultat än det ursprungliga finskspråkiga kollektivavtalet, ska man följa det finskspråkiga kollektivavtalet. Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan är inte ansvarig för de skador som uppkommer på grund av eventuella felaktigheter i översättningen.

Tämä on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan teettämä käännös suomenkielisestä työehtosopimuksesta. Työehtosopimuksen sopijaosapuolet eivät ole sopineet ruotsinkielisestä työehtosopimustekstistä. Mikäli ruotsinkielisen käännöksen tulkinta johtaa erilaiseen lopputulokseen kuin alkuperäinen suomenkielinen työehtosopimus, tulee noudattaa suomenkielistä työehtosopimusta. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta ei vastaa käännöksen mahdollisista virheellisyyksistä aiheutuvista vahingoista.

**KOLLEKTIVAVTAL
för bilmän inom
livsmedelsindustrin
25.4.2025–31.1.2028**

**KOLLEKTIVAVTAL
för bilmän inom
livsmedelsindustrin
25.4.2025–31.1.2028**

Innehåll

1 § Tillämpningsområde.....	1
2 § S.k. allmänna avtal.....	1
3 § Arbetets ledning och fördelning samt organisationsrätt	1
4 § Anställning	1
5 § Uppsägning.....	2
6 § Tidlön.....	2
7 § Arbetstid, ersättning för övertids- och söndagsarbete.....	7
8 § Tillägg för kvälls- och nattarbete.....	7
9 § Utryckningspenning.....	8
10 § Lönebetalning	8
11 § Dagtraktamenten	9
12 § Lön för sjuktid.....	10
13 § Vård av sjukt barn	11
14 § Läkarundersökningar	12
15 § Barns födelse	14
16 § Särskilda ersättningar	15
17 § Körkort, intyg om yrkeskompetens, yrkeskompetenskort, förarkort.....	16
18 § Utbildning enligt yrkeskvalifikationsdirektivet.....	16
19 § Semester	17
20 § Semesterpremie.....	17
21 § Omklädning och tvättning.....	18
22 § Penningtransporter.....	18
23 § Skyddskläder	19
24 § Grupplivförsäkring.....	19
25 § Medlemsavgifter till fackföreningar	19
26 § Arbetstagarnas förtroendeman.....	19
27 § Sammankomster på arbetsplatsen.....	19
28 § Avgörande av meningsskiljaktigheter	20
29 § Arbetsfredsförpliktelse.....	20
30 § Avtalets giltighetstid	20
KOLLEKTIVAVTAL OM ARBETSTIDEN FÖR BILMÄN I MEJERIER	21
AVTAL OM FÖRKORTNING AV ARBETSTIDEN 7.6.1991	24
TILLÄGG	30

KOLLEKTIVAVTALET FÖR BILMÄN INOM LIVSMEDELSBRANSCHEN

1 § Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kollektivavtal tillämpas på arbets- och lönevillkoren för de bilmän på bagerier, mejerier, slakterier, korvfabriker och handelskök som hör till Livsmedelsindustriförbundet.

2 § S.k. allmänna avtal

Som en del av detta kollektivavtal iakttas de allmänna avtal mellan Livsmedelsindustriförbundet och Finlands Livsmedelsarbetareförbund SEL som är i kraft vid tidpunkten för undertecknandet.

Om det görs ändringar i de ovan avsedda avtalen medan kollektivavtalet är i kraft, iakttas dessa ändringar från och med den dag då ändringarna enligt de undertecknande förbundens överenskommelse fogas till kollektivavtalet.

3 § Arbetets ledning och fördelning samt organisationsrätt

1. Arbetsgivaren har rätt att leda och fördela arbetet samt anställa och säga upp arbetstagare oberoende av om dessa är fackligt organiserade eller inte.
2. Organisationsrätten är ömsesidigt okränkbar.

Protokollsanteckning:

Som kränkning av föreningsfriheten anses inte arbetsgivarens krav att en person, som fungerar som arbetsgivarens representant, inte får tillhöra en sådan lokal förening som övervakar de arbetstagares intressen som är underställda hans eller hennes ledning och uppsikt gentemot arbetsgivaren. Med arbetsgivarens representant avses en person, som inte deltar eller endast tillfälligtvis deltar i de arbetstagares arbete som är underställda hans eller hennes ledning och uppsikt.

3. Om arbetstagaren anser att han eller hon i strid med bestämmelserna i denna paragraf har sagts upp på grund av att han eller hon tillhör en arbetstagarorganisation, ska arbetstagaren, innan han eller hon vidtar andra åtgärder, genom sin organisation begära att frågan utreds.

4 § Anställning

1. När ett arbetsavtal ingås är arbetsgivaren eller dennes representant skyldig att iakttä bestämmelserna i detta kollektivavtal. Arbetsavtalet ska helst avfattas skriftligen.
2. Om arbetet är tillfälligt eller av bestämd varaktighet, är arbetsgivaren när arbetsavtalet ingås skyldig att meddela arbetstagaren om detta.
3. Om arbetstagaren har anställts för ett visst arbete är han eller hon likväl skyldig att tillfälligtvis vid behov utföra även annat arbete, om inte det arbete som arbetstagaren anställts för finns, eller om andra särskilda orsaker det kräver.

5 § Uppsägning

Arbetsgivaren ska iaktta följande uppsägningstider:

Anställningsförhållandet har fortgått utan avbrott	Uppsägningstid
1. högst 1 år	14 dagar
2. över 1 år men högst 4 år	1 månad
3. över 4 år men högst 8 år	2 månader
4. över 8 år men högst 12 år	4 månader
5. över 12 år	6 månader

Arbetstagaren ska iaktta följande uppsägningstider:

Anställningsförhållandet har fortgått utan avbrott	Uppsägningstid
1. högst 5 år	14 dagar
2. över 5 år	1 månad

Anställningsförhållandet för en arbetstagare som har anställts för viss tid upphör utan att uppsägningstiden iakttas.

En arbetstagare som har anställts tills vidare eller för viss tid kan permitteras med iakttagande av 14 dagars anmälningstid.

6 § Tidlön

1. Till fullt arbetsföra 18 år fyllda bilmän betalas lön enligt nedanstående bestämmelser.

BILMÄNNENS LÖNEJUSTERINGA R 2025	MÅNADSLÖNER 1.6.2025		TVÅVECKORSLÖNER 1.6.2025		TIMLÖNER 1.6.2025	
	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland
Person- och paketbilschaufför						
Under 4 år i branschen	2 494 €	2 331 €	1 151 €	1 076 €	14,76 €	13,79 €
4–8 år	2 565 €	2 397 €	1 184 €	1 106 €	15,18 €	14,18 €
8–10 år	2 648 €	2 475 €	1 222 €	1 142 €	15,67 €	14,64 €
Över 10 år	2 699 €	2 522 €	1 246 €	1 164 €	15,97 €	14,92 €
Lastbilschaufför						
Under 4 år i branschen	2 579 €	2 410 €	1 190 €	1 112 €	15,26 €	14,26 €
4–8 år	2 661 €	2 487 €	1 228 €	1 148 €	15,75 €	14,72 €
8–10 år	2 749 €	2 569 €	1 269 €	1 186 €	16,27 €	15,20 €
Över 10 år	2 801 €	2 618 €	1 293 €	1 208 €	16,57 €	15,49 €
Chaufför för bil med halv släpvagn						
Under 4 år i branschen	2 612 €	2 441 €	1 206 €	1 127 €	15,46 €	14,44 €
4–8 år	2 690 €	2 514 €	1 242 €	1 160 €	15,92 €	14,88 €
8–10 år	2 778 €	2 596 €	1 282 €	1 198 €	16,44 €	15,36 €
Över 10 år	2 837 €	2 651 €	1 309 €	1 224 €	16,79 €	15,69 €
Chaufför för bil med full släpvagn						
Under 4 år i branschen	2 646 €	2 473 €	1 221 €	1 141 €	15,66 €	14,63 €
4–8 år	2 729 €	2 550 €	1 260 €	1 177 €	16,15 €	15,09 €
8–10 år	2 814 €	2 630 €	1 299 €	1 214 €	16,65 €	15,56 €
Över 10 år	2 864 €	2 677 €	1 322 €	1 236 €	16,95 €	15,84 €
Bilhjälpkarl						
Under 4 år i branschen	2 403 €	2 246 €	1 109 €	1 037 €	14,22 €	13,29 €
Över 4 år	2 470 €	2 308 €	1 140 €	1 065 €	14,62 €	13,66 €

Huvudstadsregionen = Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla

BILMÄNNENS LÖNEJUSTERINGA R 2026	MÅNADSLÖNER 1.5.2026		TVÅVECKORSLÖNER 1.5.2026		TIMLÖNER 1.5.2026	
	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland
Person- och paketbilschaufför						
Under 4 år i branschen	2 567 €	2 399 €	1 185 €	1 107 €	15,19 €	14,20 €
4–8 år	2 640 €	2 467 €	1 218 €	1 139 €	15,62 €	14,60 €
8–10 år	2 725 €	2 547 €	1 258 €	1 176 €	16,12 €	15,07 €
Över 10 år	2 777 €	2 595 €	1 282 €	1 198 €	16,43 €	15,36 €
Lastbilschaufför						
Under 4 år i branschen	2 654 €	2 480 €	1 225 €	1 145 €	15,70 €	14,67 €
4–8 år	2 738 €	2 559 €	1 264 €	1 181 €	16,20 €	15,14 €
8–10 år	2 829 €	2 644 €	1 306 €	1 220 €	16,74 €	15,64 €
Över 10 år	2 883 €	2 694 €	1 331 €	1 243 €	17,06 €	15,94 €
Chaufför för bil med halv släpvagn						
Under 4 år i branschen	2 688 €	2 512 €	1 241 €	1 159 €	15,91 €	14,86 €
4–8 år	2 768 €	2 587 €	1 278 €	1 194 €	16,38 €	15,31 €
8–10 år	2 858 €	2 671 €	1 319 €	1 233 €	16,91 €	15,80 €
Över 10 år	2 919 €	2 728 €	1 347 €	1 259 €	17,27 €	16,14 €
Chaufför för bil med full släpvagn						
Under 4 år i branschen	2 723 €	2 545 €	1 257 €	1 175 €	16,11 €	15,06 €
4–8 år	2 808 €	2 624 €	1 296 €	1 211 €	16,62 €	15,53 €
8–10 år	2 895 €	2 706 €	1 336 €	1 249 €	17,13 €	16,01 €
Över 10 år	2 948 €	2 755 €	1 361 €	1 272 €	17,44 €	16,30 €
Bilhjälpkarl						
Under 4 år i branschen	2 473 €	2 311 €	1 141 €	1 067 €	14,63 €	13,67 €
Över 4 år	2 541 €	2 375 €	1 173 €	1 096 €	15,04 €	14,05 €

Huvudstadsregionen = Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla

BILMÄNNENS LÖNEJUSTERINGA R 2027	MÅNADSLÖNER 1.5.2027		TVÅVECKORSLÖNER 1.5.2027		TIMLÖNER 1.5.2027	
	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland	Huvudstadsregionen*	Övriga Finland
Person- och paketbilschaufför						
Under 4 år i branschen	2 629 €	2 457 €	1 213 €	1 134 €	15,56 €	14,54 €
4–8 år	2 703 €	2 526 €	1 248 €	1 166 €	15,99 €	14,95 €
8–10 år	2 791 €	2 608 €	1 288 €	1 204 €	16,51 €	15,43 €
Över 10 år	2 843 €	2 657 €	1 312 €	1 226 €	16,82 €	15,72 €
Lastbilschaufför						
Under 4 år i branschen	2 718 €	2 540 €	1 254 €	1 172 €	16,08 €	15,03 €
4–8 år	2 803 €	2 620 €	1 294 €	1 209 €	16,59 €	15,50 €
8–10 år	2 896 €	2 707 €	1 337 €	1 249 €	17,14 €	16,02 €
Över 10 år	2 952 €	2 759 €	1 362 €	1 273 €	17,47 €	16,33 €
Chaufför för bil med halv släpvagn		0 €				
Under 4 år i branschen	2 752 €	2 572 €	1 270 €	1 187 €	16,28 €	15,22 €
4–8 år	2 834 €	2 649 €	1 308 €	1 223 €	16,77 €	15,67 €
8–10 år	2 926 €	2 735 €	1 350 €	1 262 €	17,31 €	16,18 €
Över 10 år	2 989 €	2 793 €	1 380 €	1 289 €	17,69 €	16,53 €
Chaufför för bil med full släpvagn						
Under 4 år i branschen	2 788 €	2 606 €	1 287 €	1 203 €	16,50 €	15,42 €
4–8 år	2 875 €	2 687 €	1 327 €	1 240 €	17,01 €	15,90 €
8–10 år	2 965 €	2 771 €	1 368 €	1 279 €	17,54 €	16,40 €
Över 10 år	3 018 €	2 821 €	1 393 €	1 302 €	17,86 €	16,69 €
Bilhjälpkarl						
Under 4 år i branschen	2 532 €	2 366 €	1 169 €	1 092 €	14,98 €	14,00 €
Över 4 år	2 602 €	2 432 €	1 201 €	1 122 €	15,40 €	14,39 €

Huvudstadsregionen = Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla

Timlönerna har uträknats för köttindustrin.

När man räknar ut den förhöjda lönen för övertidsarbete och söndagsarbete fås grundlönen genom att dividera månadslönen med talet 160 och tvåveckorslönen med talet 73,85.

2. Tjänsteår i branschen för lastbils-, paketbils- och personbilschaufför avser den tid som chauffören bevisligen har kört bil yrkesmässigt. En avlagd yrkesexamen i branschen räknas som 1 tjänsteår i branschen. En avlagd grundexamen i logistik räknas som 2 tjänsteår.

3.

Till chaufförer som samlar upp mjölk med tankbil betalas ett särskilt tillägg. I tillägget ingår provtagning.

Till chaufförer som transporterar djupfrysta produkter och boskap betalas ett särskilt tillägg. När frysvaror transporteras som en del av en annan last betalas en proportionell del av tillägget för transport av djupfrysta varor. Storleken på den proportionella delen bestäms lokalt.

För transport av kroppar som huvudsaklig last, om lastningen och lossningen sker manuellt, betalas ett lika stort tillägg. Om det är fråga om en mindre last av kroppar betalas en proportionell del av tillägget, vars storlek bestäms lokalt.

Se tilläggens storlek i tabellen på s. 36.

4. Till en lastbilschaufför, som arbetar utan hjälpkarl och som huvudsakligen själv utför lastningen och lossningen av bilen, betalas ett särskilt tillägg. Se tilläggets storlek i tabellen på s. 36.

Ovan nämnda tillägg betalas dock inte om lastningen och lossningen utförs maskinellt. Lossning med lastbrygga anses inte som maskinell lossning.

5. HCT-fordonskombination

Till chaufförer som kör en HCT-fordonskombination betalas ett specialtillägg som uppgår till 5 procent av arbetstagarens tabellön (längd över 25,25 m).

Förbundens gemensamma tillämpningsanvisning

- Gäller endast HCT-fordonskombinationer som antecknats i enlighet med 51 b § 3 mom. i statsrådets förordning om användning av fordon på väg (4.12.1992/1257).
- Betalas per timme i enlighet med 7 § 3 punkten i kollektivavtalet.
- Frånkoppling av släpvagn vid lastning och lossning bryter inte betalningen av tillägget.
- Enbart förflyttning av ett HCT-fordon på gården eller dylika åtgärder berättigar inte till tillägg.

6. Om en chaufför i arbetsgivarens tjänst tillfälligt arbetar som hjälpkarl, betalas till honom eller henne chaufförlön.

7. Om en bilhjälpkarl med yrkesmässigt körkort som är i arbetsgivarens tjänst tillfälligt arbetar som chaufför, betalas till honom eller henne chaufförlön för fulla arbetsdagar under den tid som personen har haft denna uppgift.

8. Till en förare av traktor som huvudsakligen används vid distributions- och uppsamlingstransporter, betalas lön enligt bestämmelserna för lastbilschaufförer.

9. Om en ung arbetstagare utför samma arbete som en myndig arbetstagare och har den yrkeskunskap och kompetens som arbetet kräver, och arbetet inte begränsas av andra i lagen bestämda inskränkningar än bestämmelserna om övertidsarbete, fastställs den unga arbetstagarens lön enligt lönegrunderna för arbetet i fråga.

10. ADR-tillägg, 5 procent av tabellönen, betalas för tiden för hantering och transport till den del gränserna för begränsad kvantitet i bestämmelserna om transport (ADR) överskrids.

7 § Arbetstid, ersättning för övertids- och söndagsarbete

1. Arbetstiden samt ersättningar för övertids- och söndagsarbete fastställs enligt arbetstidslagen.
 2. Man försöker ordna arbetstiden så att en bilman utöver den i lag förutsatta lediga dagen inom ramen för utjämningsperioden i medeltal får ytterligare en extra ledig dag för varje sådan vecka som omfattar sex arbetsdagar. Om detta inte går att ordna under den iakttagna lagenliga utjämningsperioden kan man lokalt komma överens om en längre utjämningsperiod.
 3. En chaufförs arbetstid anses börja vid den tidpunkt då chauffören börjar ställa i ordning bilen, samt fortgå tills han eller hon lämnar bilen i garaget eller på ett annat förvaringsställe eller överlämnar den åt en annan person.
 4. Matrasten inräknas inte i arbetstiden, om inte annat har avtalats.
 5. Den ordinarie arbetstiden samt den ordning i vilken arbetstagarna infinner sig till arbetet fastställs av arbetsplatsens ledning inom ramarna för lagen och detta kollektivavtal.
 6. Med anledning av påskafton, annandag påsk, Kristi himmelsfärdsdag, midsommar- och julafton samt nyårsdagen, trettondagen, första maj, självständighetsdagen och annandag jul som infaller på en annan vardag än lördag förkortas arbetstiden under ifrågavarande eller närmast följande eller närmast föregående arbetstidsperiod med åtta timmar genom att ge en extra ledig dag, såvida inte arbetsgivaren och arbetstagaren avtalar om en annan tidpunkt för förkortningen. Om det finns en förtroendeman på arbetsplatsen ska ärendet avtalas med denne.
- För en förkortad arbetstidsperiod betalas en ersättning som motsvarar ersättningen för övertidsarbete efter 112 timmars arbete under treveckorsperioder och efter 72 timmars arbete under tvåveckorsperioder. Om flera av de i stycket ovan avsedda förkortningarna förläggs till arbetstidsperioden minskas antalet timmar på motsvarande sätt.
- Till timavlönade arbetstagare betalas förutom lön för ordinarie (72 eller 64 timmars) arbetstid lön för åtta (8) eller sexton (16) timmar enligt medeltimförtjänsten.
7. Om den allmänna förkortningen av årsarbetstiden har avtalats så som framgår av bilagan. För tilläggsarbete som utförs utöver den avtalade förkortade arbetstiden och inom ramen för den längsta lagenliga ordinarie arbetstiden eller på en ledig som getts för förkortning av arbetstiden, betalas med 50 procent förhöjd lön eller ges motsvarande ersättning i tid.
 8. De begränsningar som föreskrivs i arbetstidslagen tillämpas på den maximala arbetstiden. Granskningsperioden för den maximala arbetstiden är 12 månader.

8 § Tillägg för kvälls- och nattarbete

För annat arbete än övertidsarbete som utförs mellan klockan 18.00 och 22.00 betalas ett särskilt tillägg om 15 procent uträknat på riktlönen.

För annat arbete än övertidsarbete som utförs mellan klockan 22.00 och 06.00 betalas ett särskilt tillägg om 25 procent uträknat på riktlönen.

Protokollsanteckning 1:

Man kan lokalt komma överens om att bägge ovan nämnda tillägg betalas i samma storlek. Om någondera parten kräver det övergår man till kollektivavtalsenligt förfarande 2 veckor efter att kravet har framställts.

Protokollsanteckning 2:

När periodarbetstid tillämpas ska kvälls- eller nattillägg även betalas för övertidsarbete.

9 § Utryckningspenning

När en arbetstagare kallas till utryckningsarbete utanför sin arbetstid betalas utryckningspenning. Utryckningspenningen är två timmars lön förutom övrig lön som betalas för utryckningsarbetet, såvida inget annat avtalas med förtroendemannen eller, om det inte finns någon förtroendeman, med arbetstagarna.

10 § Lönebetalning

1. Lönen betalas minst två gånger i månaden omedelbart efter arbetstiden. Om lönedagen infaller på en söndag eller en helgdag betalas lönen föregående vardag. Anmärkningar mot grunden för beräkningen av lönen ska göras före följande lönebetalning.

Lönen till en månadsavlönad arbetstagare kan dock efter lokal överenskommelse betalas en gång i månaden, ifall företagets övriga personal får lön endast en gång i månaden.

2. Om arbetsgivaren betalar arbetstagarens lön till den bank som arbetstagaren önskar, ska lönen kunna lyftas på lönebetalningsdagen under bankens öppethållningstid. Om banken är stängd på lönebetalningsdagen ska lönen kunna lyftas närmast föregående dag, då banken är öppen.

3. Om anställningen börjar eller slutar mitt under en lönebetalningsperiod eller om arbetet avbryts på grund av att arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön för frånvarotid, fås arbetstagarens lön per arbetad dag genom att dividera månadslönen med det antal arbetsdagar som enligt arbetstidsschemat ingår i ifrågavarande månad.

4. Om anställningen upphör utan uppsägningstid eller om lönen på grund av lönesystemet inte kan räknas ut vid anställningens upphörande, kan lönen avvikande från bestämmelserna i 2 kap. 14 § i arbetsavtalslagen betalas inom en vecka efter att anställningen har upphört.

11 § Dagtraktamenten

I hemlandet

1. Om en arbetstagare på grund av sitt arbete är förhindrad att under 10 timmar i följd inta en måltid på sin hemort och arbetsgivaren inte ordnar fri kost, betalas till arbetstagaren ett partiellt dagtraktamente om 21,90 euro (år 2025).

Det partiella dagtraktamentet betalas för varje full 10 timmars period.

I tiotimmarsperioden inräknas också den lastning eller lossning som sker på hemorten, om inget tillfälle att inta en måltid ordnas.

2. Om arbetstagaren blir tvungen att övernatta på främmande ort och arbetsgivaren inte har ordnat gratis logi, betalas till arbetstagaren 49,30 euro (år 2025) i övernattningsersättning.

Utomlands

3. Om arbetstagaren måste vistas utomlands, betalas till honom eller henne som dagtraktamente och matpenning sammanlagt 71,80 euro per dygn (år 2025), räknat från den tidpunkt då arbetstagaren enligt punkt 7 börjar omfattas av föreskrifterna om utrikes dagtraktamente och matpenning.

Utanför Europa är matpenningen och dagtraktamentet sammanlagt 76,80 euro (år 2025).

4. Om arbetstagaren ges fri bostad, men inte måltider, betalas endast matpenning om 40,90 euro per dygn (år 2025).

5. Om vistelsen utomlands utöver hela dygn eller i sin helhet varar 10 timmar, betalas till arbetstagaren hälften av utrikes matpenningen dvs. 20,45 euro (år 2025).

6. När arbetstagaren under en resa annars enligt denna paragraf är berättigad till dagtraktamente och matpenning, har han eller hon samma rätt under vistelse på en transportfärja, fastän fri logi och fri mat skulle ha ordnats för chauffören på färjan.

Resa ombord på en transportfärja betraktas som tidsperiod i hemlandet, om färjans avgångshamn är en finsk hamn eller om färjeresan varar 24 timmar, i övriga fall som tidsperiod utomlands.

7. Matpenningen i hemlandet och utrikes dagtraktamente och matpenning bestäms enligt det dagtraktamente eller den matpenning som huvudsakligen har tillämpats på arbetstagaren under respektive tidsperiod.

8. Om arbetsgivaren ordnar och bekostar ordentlig mat till arbetstagaren betalas ingen matpenning.

12 § Lön för sjuktid

1. Till en arbetstagare, som enligt en av arbetsgivaren godkänd utredning på grund av sjukdom, olycksfall eller på basis av i 60 § i lagen om smittsamma sjukdomar förordnad karantän varit oförmögen till arbete, betalar arbetsgivaren lön för sjuktid enligt följande:

En anställning som före arbetsoförmågan oavbrutet har fortgått

minst 1 månad men under 3 år	4 veckor
3 år men under 5 år	5 veckor
5 år men under 10 år	6 veckor
10 år eller längre	8 veckor

Den avlönade periodens längd är högst 13 veckor oberoende av hur länge anställningen varat, om arbetstagaren är oförmögen att arbeta på grund av fysiskt våld eller hot om våld som han eller hon utsatts för under arbetet.

2. Lön för sjuktid betalas dock inte om arbetstagaren uppsåtligen, genom brottslig verksamhet, lättsinnigt leverne eller annat grovt vållande har orsakat sjukdomen eller olycksfallet.

3. Arbetsgivaren kan betala lön för sjuktiden företagsvis enligt någotdera av följande alternativ:

a) För de arbetsdagar som ingår i den karenstid som avses i sjukförsäkringslagen betalas full lön och för arbetsdagarna därefter endast skillnaden mellan dagslönen och den dagpenning som ska betalas enligt sjukförsäkringslagen. För utbetalning av skillnaden krävs att arbetsgivaren har fått en utredning över beloppet av den dagpenning som ska betalas eller som redan har betalats till arbetstagaren.

b) Arbetsgivaren betalar lönen för sjuktiden direkt till arbetstagaren och ansöker om ersättning enligt sjukförsäkringslagen hos sjukförsäkringsbyrån efter att ha fått de utredningar som behövs för ansökningen av arbetstagaren.

4. Om den i sjukförsäkringslagen avsedda dagpenningen på grund av en orsak som beror på arbetstagaren själv inte betalas eller om den betalas till ett mindre belopp än det som arbetstagaren med stöd av 11 kap. 1-4 § i sjukförsäkringslagen har rätt till, har arbetsgivaren rätt att från lönen för sjuktiden dra av den del som till följd av arbetstagarens tillvägagångssätt delvis eller helt har blivit obetald som dagpenning enligt sjukförsäkringslagen.

5. Från lönen för sjuktiden avdras den dagpenning eller annan därmed jämförbar annan ersättning som arbetstagaren får för samma arbetsoförmåga och för samma tidsperiod enligt lag eller avtal. Om lönen för sjuktiden har betalats innan någon av de ovan nämnda ersättningarna har betalats, har arbetsgivaren rätt att lyfta ersättningen eller få beloppet återbetalt av arbetstagaren, dock inte till ett högre belopp än det som arbetsgivaren har betalt.

6. Arbetstagaren är skyldig att utan dröjsmål underrätta arbetsgivaren om han eller hon insjuknar.

7. Arbetsoförmågan ska på begäran med intyg bestyrkas av en läkare som arbetsgivaren anvisat och bekostat.

8. När femdagarsvecka varaktigt tillämpas fås dagslönen för sjuktid till en månadsavlönad arbetstagare genom att dividera månadslönen med 21. Lönen eller en del av lönen betalas endast för de dagar som enligt arbetstidsschemat skulle ha varit arbetsdagar för arbetstagaren.

13 § Vård av sjukt barn

1. När ett barn under 10 år plötsligt insjuknar betalas till barnets vårdnadshavare, vårdnadshavarens make, maka eller sambo eller till en vårdnadshavare som inte bor i samma hushåll som barnet, ersättning enligt detta kollektivavtals bestämmelser om lön för sjuktid för sådan kort tillfällig frånvaro som är nödvändig för att ordna vården av barnet eller för att vårda det. En förutsättning för att ersättningen betalas är att den andra vårdnadshavaren på grund av förvärvsarbete, arbetstid eller avstånd inte har möjlighet att ordna vård eller själv vårda barnet. En utredning bör företes över förhindret.

För samma sjukdom betalas ersättning bara till den ena vårdnadshavaren. Arbetsgivaren har vid behov rätt att få en utredning över att endast den ena vårdnadshavaren har utnyttjat frånvarorätten.

2. En arbetstagare vars barn har en sådan svår sjukdom som avses i 1 § i statsrådets beslut 1315/89 (Srb om bidrag som beviljas för vård och rehabilitering av svårt sjuka barn) har rätt att vara borta från arbetet för att delta i sådan vård, rehabilitering eller handledning av vården av sitt barn som avses i 10 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen efter överenskommelse på förhand med arbetsgivaren.

Protokollsanteckningar:

1. När ordnande av vård eller vården varar 1, 2 eller 3 dagar räknas frånvaron som frånvaro enligt avtalet. En förutsättning för betalning av ersättningen är att det över barnets sjukdom och därav föranledd frånvaro ges samma utredning som krävs vid arbetstagarens egen sjukdom enligt kollektivavtalet och eventuell praxis inom företaget. Avlönade frånvarodagar till följd av ett barns insjuknande jämföras med de dagar som i semesterlagen anses likställda med arbetade dagar.

2. Enligt avtalets andemening betraktas som ensamförsörjande även en person som utan särskilt hemskillnadsbeslut eller skilsmässobeslut permanent har flyttat isär från sin maka eller make och en person vars make eller maka är förhindrad att delta i vården av barnet till följd av militärtjänstgöring eller repetitionsövning.

3. Om en arbetstagare som är vårdnadshavare till ett minderårigt barn är tvungen att stanna hemma för att vårda ett barn som insjuknat ska detta anses som en godtagbar orsak till frånvaro, förutsatt att arbetsgivaren omedelbart meddelas om saken.

14 § Läkareundersökningar

1. Lagstadgade läkarundersökningar

Arbetsgivaren ersätter arbetstagaren för förlorad arbetsinkomst för den tid som motsvarar de ordinarie arbetstimmar som vederbörande under pågående anställning har förlorat till följd av sådana hälsoundersökningar och resor i anknytning till dessa som avses i statsrådets beslut om företagshälsovård (1484/2001) och som godkänts i företagshälsovårdens verksamhetsplan. Samma tillvägagångssätt tillämpas i fråga om undersökningar som avses i lagen om unga arbetstagare (998/93), i strålskyddslagen (859/2018) och i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016).

Till en arbetstagare som hänvisas till i ovan nämnda lagrum avsedda undersökningar eller i en sådan undersökning förordnas till efterundersökning, betalar arbetsgivaren även ersättning för nödvändiga resekostnader. Ifall undersökningarna eller eftergranskningen genomförs på en annan ort betalar arbetsgivaren även dagpenning.

Om undersökningen sker på arbetstagarens fritid, betalas till arbetstagaren i ersättning för extra kostnader ett belopp som motsvarar minimidagpenningen enligt sjukförsäkringslagen.

2. Övriga läkarundersökningar

Förutsättningarna för ersättning av inkomstbortfallet är:

Grundförutsättningar (gäller alla punkter a-e)

Det ska vara fråga om ett sjukdomsfall eller ett olycksfall där det är nödvändigt att snabbt bli undersökt av en läkare. Arbetstagaren ska förete en av arbetsgivaren godkänd utredning över läkarundersökningen (t.ex. läkarintyg eller kvitto över läkararvode) samt på arbetsgivarens begäran en utredning över hur länge läkarundersökningen inklusive väntetider och skäliga resetider varat.

I övriga än i föregående stycke nämnda sjukdoms- eller olycksfall förutsätts att arbetstagaren bokar en mottagningstid under arbetstid endast om det inte är möjligt att inom skälig tid få en tid utanför arbetstiden (t.ex. i normala fall en vecka).

Arbetstagaren ska lägga fram en tillförlitlig redogörelse för att han eller hon inte har kunnat få en mottagningstid utanför arbetstiden.

Arbetstagaren ska på förhand meddela arbetsgivaren om sitt läkarbesök. Om det på grund av ett oöverstigligt hinder inte är möjligt att underrätta arbetsgivaren ska arbetsgivaren informeras genast då det är möjligt.

Läkarundersökningen ska ordnas så att onödig förlust av arbetstiden undviks.

Om arbetstagaren får lön för sjuktid för tiden för läkarundersökningen, betalas ingen ersättning för inkomstbortfall med stöd av avtalsbestämmelserna om läkarundersökning.

Om sjukdomen beror på eget grovt vållande eller har förorsakats avsiktligt, ersätts inte inkomstbortfallet.

Särskilda förutsättningar

Inkomstbortfallet ersätts:

a) Ny eller återkommande sjukdom

Inkomstbortfallet ersätts för tiden för en läkarundersökning där arbetstagarens sjukdom konstateras.

Vid en arbetsoförmåga som till följd av läkarens undersökningsåtgärder varar i högst ett dygn.

När en arbetstagare på grund av sjukdomssymtom har tagits in på sjukhus för observation eller undersökning. Då iakttas bestämmelserna om lön för sjuktid.

b) Tidigare konstaterad sjukdom

För tiden för en läkarundersökning som en kronisk sjukdom förutsätter, förutsatt att läkarkontrollen utförs av en specialist inom området i syfte att fastställa vård.

När sjukdomen väsentligt förvärrats och arbetstagaren därför har varit tvungen att söka läkarvård.

För den tid en läkarundersökning av en specialläkare inom området varar, då undersökningen genomförs i syfte att ordinera vård och i samband med vilken arbetstagaren ordinerar hjälpmedel, t.ex. glasögon.

För tiden för en nödvändig läkarundersökning i syfte att fastställa vård för en tidigare konstaterad sjukdom, endast om läkartjänster inte är tillgängliga utanför arbetstiden.

Vid arbetsoförmåga till följd av vårdåtgärd som är nödvändig vid cancersjukdom. Då iakttas bestämmelserna om lön för sjuktid.

c) Laboratorie- och röntgenundersökningar

För tiden för en laboratorie- och röntgenundersökning i direkt anslutning till en läkarundersökning som ersätts. Laboratorie- och röntgenundersökningen ska vara ordinerad av läkare och således utgöra en del av undersökningen. Inkomstbortfall för tiden för en särskild laboratorie- och röntgenundersökning ersätts endast om arbetstagaren inte har möjlighet att genomgå ovan nämnda laboratorie- och röntgenundersökning utanför arbetstiden eller om sjukdomen förutsätter att undersökningen endast utförs vid en viss tidpunkt under dygnet. Ett sådant krav i fråga om tidpunkten ska utredas med läkarintyg.

d) Läkarkontroller och undersökningar vid graviditet

För tiden för en undersökning som är nödvändig för att få ett sådant intyg av läkare eller hälsocentral som förutsätts för graviditetspenning enligt sjukförsäkringslagen.

e) Akut tandsjukdom

För tiden för vård av akut tandsjukdom, om tandsjukdomen före vårdåtgärderna medför arbetsoförmåga som kräver vård samma dag eller under samma arbetsskift och arbetstagaren inte lyckas få vård utanför arbetstiden. Arbetsoförmågan och behovet av brådskande vård påvisas med ett intyg av tandläkaren.

3. Beräkning

Inkomstbortfallet som avses i punkterna 1 - 2 bestäms enligt bestämmelserna för uträkning och sammanjämkning av lönen för sjuktid i detta kollektivavtal. På samma sätt tillämpas kollektivavtalets bestämmelser för ersättning av resekostnader på den dagpenning som avses i andra stycket under punkt 1.

15 § Barns födelse

1. Särskild graviditets-, graviditets- och föräldraledighet samt vårdledighet bestäms enligt arbetsavtalslagen och sjukförsäkringslagen.

2. Till en födande förälder betalas i samband med att graviditets- och föräldraledighet hålls:

- a. skillnaden mellan lönen för 3 månader och graviditets- och föräldrapenningen från början av graviditetsledigheten eller
- b. lön under 3 månader från början av graviditetsledigheten, varvid arbetsgivaren för egen del ansöker om graviditets- och föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen.

Förutsättning för betalning är:

- a. Anställningsförhållandet har fortgått i minst 9 månader innan ledigheten inleds och
- b. arbetstagaren återvänder till arbetet efter familjeledigheten.

Betalningen av skillnaden förutsätter en utredning av arbetstagaren om graviditets- och föräldrapenningens belopp.

Om arbetstagaren inte har lämnat in de utredningar som FPA begärt och graviditets- eller föräldrapenningen av den här anledningen inte betalas eller om den betalas till ett lägre belopp än normalt, minskar arbetsgivarens lönebetalningsskyldighet med det belopp som blir obetalt.

Arbetsgivaren har ingen lönebetalningsskyldighet för en ny graviditets- eller föräldrapenning, om arbetstagaren inte har återgått till arbetet efter den föregående familjeledigheten.

Tillämpningsanvisning: Detta gäller inte situationer där arbetstagaren övergår direkt från en familjeledighet till en ny graviditetsledighet (AD 2014:115–117).

Till en arbetstagare som inte föder barnet och som har rätt till föräldraledighet enligt arbetsavtalslagen och föräldrapenning med stöd av 9 kap. 5 § 1–3 mom. i sjukförsäkringslagen (14.1.2022/22), betalas under de 6 första

föräldraledighetsdagarna skillnaden mellan lönen och föräldrapenningen enligt sjukförsäkringslagen eller lön för motsvarande tid, varvid arbetsgivaren ansöker om föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen för egen del. I övrigt iakttas bestämmelserna ovan.

Ikraftträdande:

Bestämmelserna om familjeledigheter iakttas då avtalet träder i kraft på de arbetstagare för vilka man följer de ändrade bestämmelserna i sjukförsäkringslagen som trädde i kraft 1.8.2022 och vars rätt till graviditets- eller föräldrapenning börjar 24.3.2023 eller senare.

Om man för arbetstagaren följer de bestämmelser om familjeledigheter i sjukförsäkringslagen som var i kraft 31.7.2022 eller om rätten till graviditets- eller föräldraledighet började före 24.3.2023 iakttas i anställningsförhållandet bestämmelserna om familjeledigheter i det kollektivavtal som ingicks 4.3.2020.

3. Under övriga familjeledigheter betalas ingen lön.

16 § Särskilda ersättningar

1. En arbetstagare vars anställning har fortgått 3 månader har rätt att på sin 50- och 60-årsdag få ledigt med lön motsvarande den ordinarie arbetstiden om bemärkelsedagen infaller på hans arbetsdag.

2. Arbetstagaren får en ledig dag med lön för sin egen vigsel, om vigselförloppet infaller på hans eller hennes arbetsdag.

3. Arbetsgivaren betalar till en arbetstagare

- a) som är medlem i kommunfullmäktige eller kommunstyrelse eller
- b) i en valnämnd eller valkommitté som enligt lag är tillsatt för statliga eller kommunala val

för inkomstbortfall för ordinarie arbetstid till följd av fullmäktige- eller styrelsemöte (punkt a) eller valnämnds- eller kommissionsmöte (punkt b) en ersättning så att arbetstagaren tillsammans med det inkomstbortfall som kommunen ersätter åtnjuter fulla löneförmåner.

Ersättningen betalas efter att arbetstagaren har lämnat en utredning till arbetsgivaren över den ersättning för inkomstbortfall som kommunen betalar.

4. Arbetstagaren har rätt till en ledig dag med lön för att ordna en nära anhörigs begravning eller för begravningsdagen.

Om en nära anhörigs begravning försiggår så långt borta att man rimligtvis inte kan förutsätta att arbetstagaren genom att använda allmänna fortskaffningsmedel på begravningsdagen kan resa till begravningen och tillbaka till sin hemort, får arbetstagaren, om resan sker på en arbetsdag, en ledig dag med lön för resan.

Som nära anhörig räknas arbetstagarens maka, make eller sambo, barn, barnbarn och fosterbarn, föräldrar, mor- och farföräldrar, bröder och systrar samt makens eller makans föräldrar.

5. Arbetstagaren har rätt att för den tid som repetitionsövningarna pågår få en lön som tillsammans med reservistlönen från staten motsvarar fulla löneförmåner.

6. En värnpliktig arbetstagares deltagande i uppbåd medför inget inkomstbortfall.

En arbetstagare som deltar i en separat läkarundersökning i samband med uppbådet ersätts för inkomstbortfall för den tid som han eller hon enligt en godtagbar utredning är tvungen att vara borta från arbetet under sin ordinarie arbetstid.

17 § Körkort, intyg om yrkeskompetens, yrkeskompetenskort, förarkort

1. Arbetsgivaren betalar hälften av kostnaderna för förnyande av körkort som förutsätts enligt lag, förutsatt att arbetstagarens anställningsförhållande har pågått utan avbrott i 5 år och att arbetstagaren behöver körkort i sina arbetsuppgifter.

Arbetsgivaren står för alla kostnader för anskaffning och förnyande av kompetensintyg och -kort som denne kräver av arbetstagaren för utförandet av arbetsuppgifter samt för kostnaderna för anteckning om yrkeskompetens som görs i körkortet efter genomförd fortbildning enligt direktivet om grundläggande kompetens och fortbildning för förare (2003/59/EG) för en sådan arbetstagare som behöver denna yrkeskompetens i sitt anställningsförhållande.

2. För en arbetstagare som i sitt anställningsförhållande behöver förarkort betalar arbetsgivaren anskaffningskostnaderna för förarkort som används i digitala färdskrivare och kostnaderna för förnyande av kortet med vissa års intervall som förutsätts enligt lagstiftningen.

3. Om arbetstagarens anställningsförhållande upphör av en orsak som beror på arbetstagaren innan det gått 4 månader från att i punkt 1 och 2 nämnda förarkort, intyg eller anteckningar skaffades eller förnyades, är arbetstagaren skyldig att i sin helhet ersätta arbetsgivaren de kostnader som uppkommit på grund av anskaffningen eller förnyandet av korten, intygen eller anteckningarna. Om arbetstagarens anställningsförhållande upphör av en orsak som beror på arbetstagaren efter detta men innan 11 månader har förflutit från att korten, intygen eller anteckningarna skaffades eller förnyades, är arbetstagaren skyldig att ersätta arbetsgivaren hälften av kostnaderna för anskaffningen eller förnyandet av korten, intygen eller anteckningarna. Arbetsgivaren får kvitta fordringen från slutlönen.

18 § Utbildning enligt yrkeskvalifikationsdirektivet

Arbetsgivaren ger eller bekostar fortbildning enligt direktivet för förarens yrkeskompetens (2003/59/EG) till en sådan arbetstagare i ett anställningsförhållande som gäller tills vidare som i sitt anställningsförhållande behöver gällande yrkeskunskap och vars anställningsförhållande har fortgått oavbrutet minst 6 månader. Utbildning ges under arbetstiden, om inte annat avtalas lokalt.

Om utbildningen äger rum utanför arbetstiden, ersätts utbildningstiden med enkel grundlön utan att utbildningstiden räknas ingå i arbetstiden. Under utbildningstiden betalas inte söndagsersättning.

Om arbetstagarens anställningsförhållande upphör av en orsak som beror på arbetstagaren innan det gått 4 månader från att utbildningen gavs, är arbetstagaren skyldig att ersätta arbetsgivaren för lönen under utbildningstiden och de kostnader som uppkommit på grund av utbildningen i sin helhet. Om arbetstagarens anställningsförhållande efter detta upphör av en orsak som beror på arbetstagaren, dock innan det gått 6 månader från att utbildningen gavs, är arbetstagaren skyldig att ersätta arbetsgivaren hälften av lönen under utbildningstiden och de kostnader som uppkommit på grund av utbildningen. Arbetsgivaren får kvitta dessa fordringar från slutlönen.

19 § Semester

1. Arbetstagarens semester bestäms utifrån semesterlagen.
2. Arbetsgivaren har rätt att ge den del av semestern som överstiger 18 semesterdagar (3 veckor) i en följd utanför den egentliga semesterperioden, om det är nödvändigt för företagets verksamhet. Innan den här avsedda uppdelningen av semestern genomförs och tidpunkten för den del av semestern som ges utanför semesterperioden fastställs, ska arbetsgivaren förhandla med vederbörande arbetstagare.

För den del av den lagstadgade semestern som ges utanför semesterperioden, betalas om semestern inte ges en och en halv gång förlängd, en semesterpremie vars storlek är 50 procent utöver vad som annars har avtalats om semesterpremien.

Ovannämnda reglering kan dock inte tillämpas på en arbetstagare som vid utgången av ifrågavarande kvalifikationsår (31.3) varit anställd hos samma arbetsgivare i minst 10 år. Denna bestämmelse gäller dock inte för bilmän inom mejeribranschen.

3. Semesterlön kan betalas på företagets sedvanliga lönebetalningsdag.

20 § Semesterpremie

Till arbetstagaren betalas i semesterpremie 50 procent av hans eller hennes lagstadgade semesterlön.

Hälften av semesterpremien betalas i samband med semesterlönen. Den andra hälften betalas i samband med den lönebetalning där arbetstagarens lön för den första arbetsdagen efter semestern betalas ut eller skulle ha betalats ut om arbetstagaren inte hade varit förhindrad att återgå till arbetet.

Semesterpremien betalas också i samband med en eventuell semesterersättning, om en anställning upphör under semesterperioden av en annan orsak än en sådan som beror på arbetstagaren själv. Att ett arbetsavtal för viss tid löper ut anses inte som en orsak som beror på arbetstagaren.

Till en arbetstagare som går i ålderspension, sjukpension, förtida ålderspension eller individuell förtidspension betalas semesterpremie för den semesterlön och eventuella semesterersättning som han eller hon är berättigad till.

En arbetstagare som efter fullgjord värnplikt i aktiv trupp återgår till arbetet på det sätt som förutsätts i lagen om fortbestånd av arbetsavtals- och tjänsteförhållandet för den som fullgör skyldighet att försvara landet (305/2009) har rätt att få semesterpremie utgående från den semesterersättning som betalades till arbetstagaren då värnpliktstjänstgöringen började.

Man kan även avtala på annat sätt om betalning av semesterpremien.

Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att semesterpremien ges i form av ledig tid med lön.

Tillämpningsdirektiv:

1. Enligt det första stycket i bestämmelsen ska "Hälften av semesterpremien betalas i samband med semesterlönen. Den andra hälften betalas i samband med den lönebetalning där arbetstagarens lön för den första arbetsdagen efter semestern betalas ut eller skulle ha betalats ut om arbetstagaren inte hade varit förhindrad att återgå till arbetet."

- Bestämmelsen ska tolkas så att för att få den andra delen av semesterpremien ska arbetstagarens anställningsförhållande fortfarande vara i kraft under den första arbetsdagen efter semestern.

2. Enligt stycke 3 ska "Semesterpremien betalas också i samband med en eventuell semesterersättning, om en anställning upphör under semesterperioden av en annan orsak än en sådan som beror på arbetstagaren själv." Bestämmelsen ska tolkas på följande sätt:

Semesterpremien betalas för semesterersättningen för det avslutade föregående semesterkvalifikationsåret, - inte för semesterersättningen för det senaste, avbrutna semesterkvalifikationsåret.

- Till en arbetstagare som går i sådan pension som nämns i stycke 4 betalas semesterpremie även för semesterersättningen för ett eventuellt ofullständigt semesterkvalifikationsår.

- Om arbetsgivaren under semesterperioden mitt under arbetstagarens semester häver arbetstagarens anställningsförhållande på grund av orsaker som inte beror på arbetstagaren själv, betalas till arbetstagaren även den andra delen av semesterpremien. Om arbetstagaren inte har getts semester innan anställningsförhållandet upphör på det här sättet, betalas till arbetstagaren hela semesterpremien.

21 § Omklädning och tvättning

Arbetsgivaren ser till att arbetstagarna har möjlighet till omklädning och tvättning på arbetsplatsen enligt gällande föreskrifter.

22 § Penningtransporter

Om en bilman åläggs att regelbundet transportera penningförsändelser på eget ansvar, försöker man att i bilen ordna en låsförsedd låda för penningtransporter.

23 § Skyddskläder

Arbetsgivaren bekostar de skyddskläder som bilmännen behöver i sitt arbete och om arbetets art så förutsätter, skyddshandskar. Om denna förmån saknas ges bilmannen varje månad en ersättning för skyddskläder enligt tabellen (tabellen s.36).

Protokollsanteckning:

Förbunden rekommenderar att arbetsgivaren bekostar gummistövlar för förare av boskapsbil.

24 § Grupplivförsäkring

Arbetsgivaren tecknar på sin bekostnad en grupplivförsäkring för arbetstagarna så som separat har avtalats.

25 § Medlemsavgifter till fackföreningar

Om arbetstagaren har gett fullmakt därtill uppbärs fackföreningarnas medlemsavgifter från arbetstagarens lön och arbetstagaren får ett intyg över det innehållna beloppet vid årets slut.

26 § Arbetstagarnas förtroendeman

1. Arbetstagarna som omfattas av detta kollektivavtal har rätt att bland sig välja en förtroendeman med uppgift att representera bilmännen i fråga om tolkning av detta avtal samt att för deras vidkommande övervaka att det iakttas. Förtroendemannen ska vara finsk medborgare, arbeta på ifrågavarande arbetsplats och vara förtrogen med förhållandena där. Fackavdelningen ska skriftligt underrätta arbetsgivaren om valet av förtroendeman.
2. Arbetsgivaren ersätter den inkomst som förtroendemannen förlorar då han eller hon under sin arbetstid deltar i lokala förhandlingar med arbetsgivaren eller i övrigt annars sköter uppdrag som avtalats med arbetsgivaren.
3. För skötsel av förtroendemannauppgifter utom arbetstid betalas månatligen en ersättning. Se ersättningens storlek i tabellen på s 36.

27 § Sammankomster på arbetsplatsen

En i Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund registrerad underförening och dess avdelning, fackklubb eller motsvarande på arbetsplatsen har möjlighet att utanför arbetstiden (före arbetstidens början, under matrasten eller omedelbart efter avslutad arbetstid samt enligt särskild överenskommelse under den tid som infaller under veckovilan) ordna möten om frågor som gäller anställningsförhållandena på arbetsplatsen på följande villkor:

1. En överenskommelse med arbetsgivaren ska, såvitt möjligt, ingås tre dagar innan ett möte hålls på arbetsplatsen eller på ett ställe som avses i detta avtal.
2. Arbetsgivaren anvisar mötesplatsen, som är en för ändamålet lämplig plats på arbetsplatsen eller i dess närhet och som arbetsgivaren förfogar över. Om en sådan

plats inte finns ska man vid behov förhandla om frågan för att nå en ändamålsenlig lösning. Vid val av mötesplats ska man bl.a. beakta att bestämmelserna om arbetarskydd, arbetshygien och brandskydd kan iakttas och att mötet inte stör affärs- eller produktionsverksamheten.

3. Den organisation som har reserverat möteslokaliteterna samt arrangörerna ansvarar för mötets förlopp och ordning samt för att möteslokalerna hålls snygga.

Organisationens förtroendepersoner ska närvara vid mötet.

4. Mötesarrangörerna har rätt att till mötet inbjuda representanter för det förbund som är part i kollektivavtalet, representanter för förbundets underförening eller för vederbörande centralorganisationer.

28 § Avgörande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som gäller tolkning av eller brott mot det här avtalet ska först tas upp till behandling mellan arbetsgivaren och arbetstagarnas förtroendeman och, om enighet inte kan nås, mellan vederbörande organisationer. Om en överenskommelse inte kan nås på detta sätt kan vardera avtalsparten föra ärendet till arbetsdomstolen för avgörande.

29 § Arbetsfredsförpliktelse

Alla stridsåtgärder som riktar sig mot detta kollektivavtal som helhet eller mot någon enskild bestämmelse i det, är förbjudna.

30 § Avtalets giltighetstid

Detta kollektivavtal gäller 25.4.2025–31.1.2028. Parterna granskar under oktober 2026 hur målen i kollektivavtalet genomförs samt bedömer hur utsikterna gällande ekonomi och sysselsättning ser ut inom avtalsbranschen. Utifrån bedömningen har båda parterna möjlighet att säga upp kollektivavtalet så att det upphör att gälla 31 jan 2027. En skriftlig anmälan om uppsägningen ska lämnas in till den andra avtalsparten före 30.11.2026.

Om kollektivavtalet inte har sagts upp på ovan nämnda sätt, fortsätter det att gälla ett år i sänder om det inte skriftligen sägs upp av någondera parten minst en månad före avtalsperiodens utgång.

Oberoende av uppsägning är bestämmelserna i kollektivavtalet i kraft tills förhandlingarna om ett nytt avtal gemensamt konstateras avslutade eller den ena parten skriftligen meddelar sig anse förhandlingarna avslutade.

Helsingfors den 25 april 2025

LIVSMEDELSINDUSTRIFÖRBUNDET rf

BIL- OCH TRANSPORTBRANSCHENS ARBETARFÖRBUND AKT RF

KOLLEKTIVAVTAL OM ARBETSTIDEN FÖR BILMÄN I MEJERIER
mellan Livsmedelsindustriförbundet och Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund

KOLLEKTIVAVTAL OM ARBETSTIDEN FÖR BILMÄN I MEJERIER

1 § Avtalets omfattning

Genom detta avtal, som uppgjorts i det syfte som nämns i 34 § 1 mom. i arbetstidslagen (872/2019), fastställs bestämmelserna om arbetstid för bilmän anställda i mejerier som är medlemmar i Livsmedelsindustriförbundet.

2 § Arbetstid

Den ordinarie arbetstiden är högst 80 timmar under en tidsperiod av två veckor.

3 § Lediga dagar

Bilmän får utöver sin ordinarie lagenliga veckofridag dessutom en ledig dag per vecka enligt följande:

1. Då mejeritransporter sker under veckans samtliga dagar, ges bilmännen sina lediga dagar cirkulerande i anslutning till veckoledigheten så att den sammanhängande lediga tiden är minst två dagar.

Protokollsanteckning:

Av produktionstekniska skäl eller på grund av andra regleringar kan man tillfälligt avvika från de ovannämnda kraven på ordningsföljd.

2. Då mejeritransporter inte sker på söndag ges bilmännen den andra lediga dagen cirkulerande under den övriga delen av veckan.

3. Då mejeritransporter sker endast fem dagar i veckan, ges den lediga dag som tillfaller bilmännen förutom veckoledigheten samtidigt till alla bilmän.

4 § Säsongsvariationer

Då säsongsvariationer i produktionen så kräver kan de lediga dagar som avses i 3 § och som ska ges under maj – augusti eller en del av dem flyttas för att ges senare före utgången av april följande år.

Under den tid från vilken de lediga dagarna enligt föregående stycke har flyttats för att ges senare, är den ordinarie arbetstiden högst 96 timmar under en två veckors period.

Under den tid då de flyttade lediga dagarna ges är den ordinarie arbetstiden högst 64 timmar under en två veckors period, om de inte ges såsom en eller flera sammanhängande ledigheter vid en tidpunkt som arbetsgivaren bestämmer.

Om en bilman till följd av att anställningen avbryts, på grund av sjukdom eller av en annan godtagbar orsak inte får sina flyttade lediga dagar, ersätts det arbete som under denna två veckors period överskrider 80 timmar såsom övertidsarbete.

Protokollsanteckning 1:

Den arbetstidsreglering som avses i denna paragraf genomförs i fråga om bilmännen samtidigt som motsvarande reglering tillämpas på mejeriets produktionssida.

Protokollsanteckning 2:

Det praktiska genomförandet av regleringen ska tas upp till behandling med förtroendemannen innan den tas i bruk.

5 § Övertidsarbete

Övertidsarbete får utföras med arbetstagarens samtycke inom de gränser som lagen tillåter.

Som övertidsarbete anses arbete som under en tidsperiod av två veckor har utförts utöver de ovan i 2 och 4 § avsedda för varje gång tillämpade maximitiderna.

För övertidsarbete betalas för varje tvåveckorsperiod för de 12 första övertidstimmarna med 50 procent och för de därpå följande övertidstimmarna med 100 procent förhöjd lön.

Timlönen beräknas genom att dividera månadslönen med talet 160.

6 § Arbetstidsschema

Innan varje i 2 § avsedd tvåveckorsperiod börjar bör arbetsgivaren under arbetstid på arbetsplatsen sätta upp ett arbetstidsschema till arbetstagarnas påseende, av vilket ska framgå de veckoledigheter och lediga dagar som tillfaller varje arbetstagare under perioden. Från denna veckoledighets- och fridagsordning kan avvika endast då tvingande skäl så kräver.

7 § Vilopauser

Om det för bilmännen inte har ordnats en särskild måltidsrast bör de ges möjlighet att inta medhavd eller på arbetsplatsen tillgänglig mat eller kaffe under en tid som arbetsledningen bestämmer.

8 § Avgörande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som gäller tolkning av eller brott mot det här avtalet ska först tas upp till behandling mellan arbetsgivaren och förtroendemannen och, om enighet inte kan nås, mellan vederbörande organisationer.

Om en överenskommelse inte kan nås på detta sätt kan vardera avtalsparten föra ärendet till arbetsdomstolen för avgörande.

9 § Avtalets giltighetstid

Detta kollektivavtal gäller 25.4.2025–31.1.2028. Parterna granskar under oktober 2026 hur målen i kollektivavtalet genomförs samt bedömer hur utsikterna gällande ekonomi och sysselsättning ser ut inom avtalsbranschen. Utifrån bedömningen har båda parterna möjlighet att säga upp kollektivavtalet så att det upphör att gälla 31 jan 2027. En skriftlig anmälan om uppsägningen ska lämnas in till den andra avtalsparten före 30.11.2026.

Om kollektivavtalet inte har sagts upp på ovan nämnda sätt, fortsätter det att gälla ett år i sänder om det inte skriftligen sägs upp av någondera parten minst en månad före avtalsperiodens utgång.

Oberoende av uppsägning är bestämmelserna i kollektivavtalet i kraft tills förhandlingarna om ett nytt avtal gemensamt konstateras avslutade eller den ena parten skriftligen meddelar sig anse förhandlingarna avslutade.

Helsingfors den 25 april 2025

LIVSMEDELSINDUSTRIFÖRBUNDET rf

BIL- OCH TRANSPORTBRANSCHENS ARBETARFÖRBUND AKT RF

AVTAL OM FÖRKORTNING AV ARBETSTIDEN 7.6.1991

FÖRKORTNING AV ARBETSTIDEN FÖR BILMÄN

1. Tillämpningsområde

Förkortningen av arbetstiden gäller de arbetstidsformer där den ordinarie arbetstiden är 40 timmar per vecka. Normalt är dessa arbetstidsformer dagsarbete, tvåskiftarbete och kontinuerligt ett- och tvåskiftarbete.

Dessutom förutsätts att arbetstagaren har högst 30 vardagar semester och att hans eller hennes arbetstid per år i övrigt endast förkortas av kyrkliga helger, midsommarafton, självständighetsdagen, julafton, nyårsdagen och första maj.

Som förlängning av semester enligt avtalet räknas inte sådan semester som överskrider 30 vardagar som avses i detta stycke eller i andra stycket i punkt 2.

2. Hur arbetstidsförkortningen genomförs

Arbetstiden för de arbetstagare som omfattas av arbetstidsförkortningen förkortas med 100 timmar per år så som beskrivs här.

Från arbetstidsförkortningen avdras övriga än i punkt 1 nämnda årliga avtals- eller praxisbaserade semesterarrangemang som förkortar arbetstiden eller årligen regelbundet återkommande extra lediga dagar.

3. Intjänande av ledighet

I de arbetstidsformer som avses i punkt 1 intjänar arbetstagaren under ett kalenderår ledigheter för utförda ordinarie arbetsdagar enligt följande:

Minst	17 arbetsdagar	1 ledig dag
"	34 "	2 lediga dagar
"	51 "	3 "
"	68 "	4 "
"	85 "	5 "
"	102 "	6 "
"	119 "	7 "
"	136 "	8 "
"	153 "	9 "
"	170 "	10 "
"	187 "	11 "
"	210 "	12,5 "

Med en arbetsdag avses en arbetsdag på i medeltal 8 timmar.

Tid som är likställd med arbetad tid är också:

- sådana dagar i arbetstidsschemat som infaller då arbetstagaren drabbas av sjukdom, olycksfall eller försätts i sådan karantän som avses i 60 § i lagen om smittsamma sjukdomar och för vilka arbetsgivaren betalar lön för sjuktid
- utbildningstid som helt eller delvis bekostas av arbetsgivaren till den del som arbetsgivaren ersätter inkomstbortfallet
- tid som används för kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens möten samt de nämnders möten som dessa har tillsatt eller andra permanenta organs möten
- arbetstagarens egen vigsel och egen 50- och 60-årsdag
- nära anhörigs begravning
- semesterns förlängningsdel
- graviditetsledighet för en tidsperiod på 42 dagar
- ledighet för att vårda ett sjukt barn under 10 år eller för att ordna sådan vård
- uppbåd och repetitionsövning
- permittering under högst 30 dagar per år
- de i detta avtal avsedda dagarna som förkortar arbetstiden

Tiderna i ovanstående förteckning räknas som jämförbara med arbetad tid till den del de enligt arbetstidsschemat är ordinarie arbetstid.

4. Beviljande av ledighet

Ledighet som har tjänats in under kalenderåret ska ges arbetstagaren senast före utgången av september följande år om inte annat avtalas lokalt. Ledigheten ges vid en tidpunkt som bestäms av arbetsgivaren. Vid beviljande av ledighet iakttas en anmälningstid på minst en vecka, om inte annat avtalas lokalt.

Med beaktande av chaufförernas arbetsförhållanden, arbetsrytm och att de vanligen arbetar enligt ett periodarbetsschema, genomförs arbetstidsförkortningen för deras del genom att ge hela lediga dagar. De lediga dagar som ackumuleras utgör minst en sammanhängande ledighet på fyra dagar som förläggs i samband med någon annan ledig dag. Då man ger ett ledigt arbetsskift räknas detta som 8 timmar, om man inte kommer överens om annat. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan också komma överens om andra sätt att ge ledigt.

Lokalt kan man också avtala om att förkortningsledigheter som överskrider fyra dagar inte tas ut. För arbete som har utförts på en förkortningsledig dag betalas till arbetstagaren förutom ersättning för förkortningen (8 timmars lön) enkel lön. Förbunden fastställer ett avtal som ingåtts på detta sätt.

Man ska i första hand sträva efter att nå en överenskommelse om hur ledigheten beviljas. Tillfällig överenskommen frånvaro som föreslagits av arbetstagaren är arbetstidsförkortning om man inte kommer överens om annat.

Om arbetstagarens anställningsförhållande upphör och ledigheten inte har getts före detta, betalas till arbetstagaren lön som motsvarar den intjänade ledigheten enligt medeltimförtjänsten.

Om arbetstagaren då anställningen upphör har fått för mycket ledighet får arbetsgivaren innehålla motsvarande lön av arbetstagarens slutlön.

5. Förtjänstnivå

Till en timavlönad arbetstagare betalas ersättningen för den lediga tiden enligt medeltimförtjänsten i kollektivavtalet. Ersättningen betalas i samband med löneutbetalningen för den löneutbetalningsperiod under vilken ledigheten tas ut.

En arbetstagare med månadslön kompenseras för inkomstbortfallet genom att månadslönen bibehålls oförändrad.

6. Veckoövertid

Vid beräkningen av övertidsarbetet per vecka förkortar en ledighet som ges i enlighet med det här avtalet antalet ordinarie arbetstimmar under ifrågavarande vecka på motsvarande sätt.

7. Semester

Vid beviljande av semester betraktas även de lediga dagar som avses i punkt 3 ovan som dagar likställda med arbetade dagar enligt 7 § i semesterlagen.

8. Giltighet

Detta avtal iakttas som en del av kollektivavtalet.

LIVSMEDELSINDUSTRINS ARBETSGIVAREFÖRBUND LIAF rf

BIL- OCH TRANSPORTBRANSCHENS ARBETARFÖRBUND AKT rf

Livsmedelsindustriförbundet rf
Bil- och transportbranschens arbetarförbund AKT rf

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL FÖR FÖRNYANDET AV KOLLEKTIVAVTALET FÖR BILMÄN INOM LIVSMEDELSBRANSCHEN

Tid: 25.4.2025
Plats: Undertecknas elektroniskt

Finlands Livsmedelsindustriförbund rf och Bil- och Transportbranschens Arbetstagarförbund AKT rf har i dag avtalat om att förnya kollektivavtalet för bilmän inom livsmedelsbranschen på följande villkor:

1 § Avtalsperiod

Avtalsperioden är 25.4.2025–31.1.2028

Det konstaterades att kollektivavtalet från och med 25.4.2025 ersätter det tidigare kollektivavtalet som gällde under tiden 24.3.2023–31.1.2025.

2 § Lönejusteringar

År 2025

Allmän förhöjning 1.6.2025

Lönerna höjs 1.6.2025 eller från början av den lönebetalningsperiod som börjar närmast därefter med en allmän förhöjning som uppgår till 2,5 procent.

Tabelllönerna höjs vid samma tidpunkt med 2,5 procent. Timlönerna och tvåveckorslönerna höjs enligt tidigare praxis.

Separata tillägg (specialtillägg för uppsamling av mjölk med tankbil, särskilt tillägg till chaufförer som transporterar djupfrysta produkter och boskap, ersättning för skyddskläder, tillägg för ensam körning) höjs med 2,5 procent vid tidpunkten för den allmänna förhöjningen. Förtroendemannaersättningen höjs med 5,4 procent från och med tidpunkten för den allmänna förhöjningen.

År 2026

Allmän förhöjning 1.5.2026

Lönerna höjs 1.5.2026 eller från början av den lönebetalningsperiod som börjar närmast därefter med en allmän förhöjning som uppgår till 2,9 procent.

Tabelllönerna höjs vid samma tidpunkt med 2,9 procent. Timlönerna och tvåveckorslönerna höjs enligt tidigare praxis.

Separata tillägg (specialtillägg för uppsamling av mjölk med tankbil, särskilt tillägg till chaufförer som transporterar djupfrysta produkter och boskap, ersättning för skyddskläder, tillägg för ensam körning) höjs med 2,9 procent vid tidpunkten för den allmänna förhöjningen.

År 2027Allmän förhöjning 1.5.2027

Lönerna höjs 1.5.2027 eller från början av den lönebetalningsperiod som börjar närmast därefter med en allmän förhöjning som uppgår till 2,4 procent.

Tabelllönerna höjs vid samma tidpunkt med 2,4 procent. Timlönerna och tvåveckorslönerna höjs enligt tidigare praxis.

Separata tillägg (specialtillägg för uppsamling av mjölk med tankbil, särskilt tillägg till chaufförer som transporterar djupfrysta produkter och boskap, ersättning för skyddskläder, tillägg för ensam körning) höjs med 2,4 procent vid tidpunkten för den allmänna förhöjningen. Förtroendemannaersättningen höjs med 2,4 procent från och med tidpunkten för den allmänna förhöjningen.

Granskningsklausul:

Parterna granskar under oktober 2026 hur målen i kollektivavtalet genomförs samt bedömer hur utsikterna gällande ekonomi och sysselsättning ser ut inom avtalsbranschen. Utifrån bedömningen har båda parterna möjlighet att säga upp kollektivavtalet så att det upphör att gälla 31.1.2027. En skriftlig anmälan om uppsägningen ska lämnas in till den andra avtalsparten före 30.11.2026.

Om kollektivavtalet inte har sagts upp på ovan nämnda sätt, fortsätter det att gälla ett år i sänder om det inte skriftligen sägs upp av någondera parten minst en månad före avtalsperiodens utgång.

Oberoende av uppsägning är bestämmelserna i kollektivavtalet i kraft tills förhandlingarna om ett nytt avtal gemensamt konstateras avslutade eller den ena parten skriftligen meddelar sig anse förhandlingarna avslutade.

3 § Ändringar i texten

Kollektivavtalets **9 § Utryckningspenning ändras** och lyder enligt följande:

När en arbetstagare kallas till utryckningsarbete utanför sin arbetstid betalas utryckningspenning. Utryckningspenningen är två timmars lön förutom övrig lön som betalas för utryckningsarbetet, såvida inget annat avtalas med förtroendemannen eller, om det inte finns någon förtroendeman, med arbetstagarna.

4 § Dagtraktamenten

Under avtalsperioden justeras dagtraktamentena varje kalenderår på samma sätt som tidigare.

5 § Protokoll för serviceverkstäder

Det avtalades att protokollet för serviceverkstäder inte längre förnyas. Om det uppstår nya serviceverkstäder, avtalar förbunden separat om att förnya protokollet.

6 § Ändringar i de allmänna avtalen

Det konstaterades att man i enlighet med 2 § i kollektivavtalet som en del av kollektivavtalet iakttar de allmänna avtal som ingåtts mellan ETL och SEL och som är i kraft vid tidpunkten då avtalet undertecknas och därmed gäller de ändringar som görs i dessa avtal även detta kollektivavtal.

7 § Tekniska o.d. ändringar

Man kom överens om att i samband med sammanställandet av kollektivavtalsboken uppdatera sådana laghänvisningar i kollektivavtalet som inte ändrar på innehållet i kollektivavtalsbestämmelsen i fråga.

8 § Arbetsgrupper

Arbetsgruppen för familjeledighet

Förbunden tillsätter en arbetsgrupp i syfte att under avtalsperioden se över kollektivavtalets bestämmelser om familjeledigheter. Under avtalsperioden kan arbetsgruppen göra ändringar som gäller familjeledigheterna och andra ändringar i kollektivavtalet. För att arbetsgruppens resultat ska träda i kraft krävs att bägge förbundens styrelser godkänner det. Arbetsgruppens första granskningstidpunkt är under våren 2026.

Arbetsgrupp för förtydligande av kollektivavtalet

Förbunden tillsätter en arbetsgrupp i syfte att förtydliga texterna i kollektivavtalet under avtalsperioden.

Utbildningsarbetsgrupp

Förbunden tillsätter en arbetsgrupp i syfte att under avtalsperioden utreda behovet av fackföreningsutbildning för förtroendemän och att avtala om dessa. Arbetsgruppen kan under avtalsperioden göra ändringar som gäller förtroendemännens och arbetstagarnas utbildning i kollektivavtalet. För att arbetsgruppens resultat ska träda i kraft krävs att bägge förbundens styrelser godkänner det.

9 § Godkännande av avtalet

Detta protokoll anses justerat och godkänt i och med avtalsförbundens undertecknande.

LIVSMEDELSINDUSTRIFÖRBUNDET rf

BIL- OCH TRANSPORTBRANSCHENS ARBETARFÖRBUND AKT RF

TILLÄGG

Tillägg 1.06.2025	
Specialtillägg för uppsamling av mjölk med tankbil	76 cent/h
Särskilt tillägg till chaufförer som transporterar djupfrysta produkter och boskap	66 cent/h
Ersättning för skyddskläder	12,85 €/mån.
Tillägg för ensam körning	58 cent/h
Förtroendemannaersättning	72 €/mån.
Tillägg 1.05.2026	
Specialtillägg för uppsamling av mjölk med tankbil	78 cent/h
Särskilt tillägg till chaufförer som transporterar djupfrysta produkter och boskap	68 cent/h
Ersättning för skyddskläder	13,22 €/mån.
Tillägg för ensam körning	60 cent/h
Tillägg 1.05.2027	
Specialtillägg för uppsamling av mjölk med tankbil	80 cent/h
Särskilt tillägg till chaufförer som transporterar djupfrysta produkter och boskap	70 cent/h
Ersättning för skyddskläder	13,54 €/mån.
Tillägg för ensam körning	61 cent/h
Förtroendemannaersättning	74 €/mån.

Bil- och transportbranschens arbetarförbund AKT rf Livsmedelsindustriförbundet rf

Kontor: John Stenbergs strand 6
Postadress: PB 313, 00531 Helsingfors
E-post: fornamn.efternamn@akt.fi
Webbplats: www.akt.fi

Bölegatan 2, vån. 5
00240 Helsingfors
www.etl.fi

AKT:s regionala kontor:

Södra Finland

Grönnäsgatan 5
00530 Helsingfors
Tfn 09 6131 1402
Regional aktör
Jari Korhonen
mobiltelefon: 0500 472 919
Regional aktör
Timo Meriläinen
mobiltelefon 0400 905 502

Östra Finland

Kauppakatu 32
80100 Joensuu
Tfn 013511 1411
Regional aktör
Antti Sainola
mobiltelefon 044 412 3004

Norra Finland

Isokatu 30, 4 vån.
90100 Uleåborg
Tfn 08870 1441
Regional aktör
Tero Anttonen
mobiltelefon: 040506 3376

Inre Finland

Rautatienkatu 10, 6 vån.
33100 Tammerfors
Tfn 03230 1510
Regional aktör
Vili-Petteri Adamsson
mobiltelefon: 044412 3014

Västra Finland

Mariegatan 6 b
20100 Åbo
Regional aktör
Tuulikki Aikio
mobiltelefon 0400 762 689